

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 131 (2693) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 június 10

Ezer kilométeres arcvonalon bontakozik ki a szíriai hadjárat

Gerlier bíboros a Vichy-i kormány fontos üzenetével Spanyolországba érkezett.
Francia repülőgépek jelentek meg Gibraltár felett.

Forradalmi jelleget öltenek az amerikai munkászavargások

Barcelonából jelentik: (NTI) Gerlier bíboros, a carcassonei püspök társaságában Barcelonába érkezett. Híre, hogy Vichyből fontos üzenetet viszt Franco tábornoknak. Egy madridi távirattól számol be, hogy Franco tábornok egy óráig megbeszélést folytatott Ciccuguan papai nunciussal.

Gerlier bíboros a világháborúban tüzérkapitányként szolgált s egyike volt a francia hadsereg legvittebb tisztjeinek. Sok kitüntetést kapott. A háború befejeztével lépett be a Saini Sulpice szemináriumba s mint pap is kiváló tehetségnek bizonyult. Különösen kitűnt nagyszerű szervező-képességével. Rendkívüli képességeinek elismerését jelenti, hogy szokatlanul gyorsan haladt fölfele a ranglétrán s ma már mint bíboros tölti be főpapi hivatását.

GIBRALTÁRBAN ÓRÁRÓL ÓRÁRA NŐ AZ IZGALOM

La Lineából jelentik: Gibraltár sziklaerdőjében óriási izgalom és feszültség uralkodik. Hétfőn két francia repülőgép jelent meg az erőd felett. A gépek üldözése angol gépek szálltak fel. Az erődben teljes riadót rendeltek el és az izgalom óráról órára nő, mert attól tartanak, hogy a franciák megtorlásul Szíria bombázásáért Gibraltárt fogják bombázni.

Vichyből jelentik: Dárlan tenger-nagy keddi beszédet valamennyi francia rádióállomás közvetíteni fogja.

A DRUZZOK ÉS ARABOK FRANCIAORSZÁG MELLÉ ÁLLTAK

Az Esti Újság berlini jelentése szerint politikai körökben számolnak azzal, hogy legközelebb hivatalosan is állás: foglalnak német részről a Szíria elleni angol támadással kapcsolatban.

Berlini értesülés szerint a szíriai események következtében könnyen sor kerülhet a német-francia békekötésre. A szíriai hadjárat mintegy ezer kilométeres arcvonalon, egyre nagyobb arányban bontakozik ki. A francia kormányzatok mind erősebb ellenállást tanúsítanak. Az csi-lenséges nyomás a legerősebb a francia jobbszárnyon, a tengerpart vidékén és a Damaszkuszt védő centrumban.

Vichyből jelentik (Bud. Tud.): Szíriából érkező jelentések szerint a druzok vezére, Alt Rasi basa proklamációt adott ki a druz törzsek nevében: ebben kijelenti, hogy a druzok támo-

gatják a franciákat és azok célkitűzéseit. Az arabok is nyilatkozatot juttattak el Dentz tábornokhoz, amelyben leszögezik, hogy teljes lojalitással viseltetnek Vichy iránt.

Tokióból jelentik (NTI): Mint a Domei iroda jelenti, a londoni japán nagykövét hétfőn a Savoy-szállóban rendezett ebéden hosszabb megbeszélést folytatott Eden külügyminiszterrel. A nagykövét valószínűleg meg-

ezen a héten találkozik Churchill miniszterelnökkel és előreláthatóan június 16-án vagy 17-én elhagyja Londont s jelentésként Tokióba utazik.

Stockholmból jelentik (NTI): A Daily Herald jelentése szerint Duff-Cooper belső kabinet-forradalmat készített elő és azzal fenyegette Churchillt, hogy ha nem ad neki teljes cselekvési szabadságot, akkor lemond tárcájáról.

Tokióból jelentik: (NTI) A Kokumin Simbun jelentése szerint a japán követelések visszautasítása Holland-India részéről többet jelent a gazdasági tárgyalások pusztá megszakításánál.

Ez a japán politika veszélyeztetését jelenti a Csendes-óceánon és azt, hogy az angol-amerikai tábor megkezdte a háboruskodást Japánnal a hatalomért a Csendes-óceán nyugati részében.

Rio de Janeiroból jelentik. (Stefani) Hull külügyminiszter kijelentette, hogy a délamerikai államok külügyminisztereivel folytatott megbeszélések során javaslatot tettek arra, hogy az amerikai államokat közösen érdeklő külpolitikai kérdéseket közös összejövetelen beszéljék meg. Aranha brazil külügyminiszter ezzel az állítással szemben határozottan kijelentette, hogy az argentin külügyminiszterrel való megbeszélésen ilyen javaslat fel sem vetődött és ezért a legnagyobb meglepetéssel hallgatta Hull kijelentését.

Lorko vics dr. Horvátország külügyminisztere

Zágrábból jelentik (Stefani): Az államvezető Meaden Lorkovics dr., eddigi külügyi államtitkár külügyminiszterre nevezte ki. Lorkovics 1909-ben született és Berlinben végezte tanulmányait. 1929-ben Németországba kellett kivándorolnia.

Rémülten menekül a lakosság Alexandriából

Isztabulból jelentik: (Stefani) Az Alexandriát ért támadás hatásáról közlik, hogy hétfőn a munkások százai dolgoztak a romok eltakarításán. A bombatámadásnak 450 halálos és több száz sebesültáldozata van. Más jelentések szerint az áldozatok számát százra tartják.

Lapjelentések szerint az Alexandria elleni német repülő-támadás rendkívül súlyos károkat okozott az arsenálban és az olajraktárakban. Ez nagy csapást jelent az angol Földközi-tengeri flotta számára, mert a 160.000 tonna befogadóképességű olajraktárból látták el üzemanyaggal az egész kelet Földközi-tengeri angol flottát.

Alexandriából jelentik: (Reuter) A város elleni német repülő-támadások óta a lakosság siet elhagyni a várost. A vasúti kocsik tetői is tele vannak nőkkel és gyermekekkel. A rendfenntartó hatóságoknak különleges rendelkezéseket kellett hozniuk. A pályaudvarokat lezárták és csak a nap bizonyos óráiban nyitják meg az útazni kívánók előtt. Vasárnap mintegy 40.000 ember utazott el a városhól és a legközelebbi tíz nap alatt valószínűleg 2-3-szor ennyi személy elutazásával kell számolni.

UJABB HÉTEZER MUNKÁS SZÜN- TETTE BE A MUNKÁT AZ EGYE- SÜLT ÁLLAMOKBAN

Washingtonból jelentik: (Reuter) A katonaságnak sikerült páncélkocsik és husz tehergépkocsi segítségével mintegy hét kilométerre visszaszorítani a North American Avion Company 5000 sztrájkoló munkását és a velük rokonszenvező tömeget. A helyzet továbbra is feszült.

Newyorkból jelentik: (Reuter) Az egyik gyárüzem sztrájkoló munkásai és a sztrájkátorok között súlyos összetűzésre került sor. A rendet a katonaságnak sikerült végül helyreállítani, 16 zavargót letartóztattak.

Newyorkból jelentik: (Reuter) A Wast Aluminium Company of Amerika 7000 munkását a szakszervezet fel-szólitotta, hogy szüntesse be a munkát. A felezőitáznak valamennyi szakszervezeti tag eleget tett. A gyár szö-vívője ma reggel kijelentette, hogy egyetlen munkás sem vette fel a munkát. A békéltető tárgyalások nem haladnak és a szakszervezetek ma reggel sztrájköröket állítottak a munkatelepek bejárataihoz.

Neyworból jelentik: (Stefani) Az igazságügyminiszter kijelentette, hogy a North American Aviation Company gyáraiban a munkászavargások inkább forradalomhoz hasonlítanak, mint sztrájkhoz.

Bartha miniszter a Szentatyánál

Rendkívül jelentős lesz a képviselőház szerdai ülése

Vatikánvárosból jelentik: (Stefani) XII. Pius pápa ma délben 12 órakor kihallgatáson fogadta Bartha Károly tábornaszernagy, magyar királyi honvédelmi minisztert.

Budapestről jelentik: (MTI) Tas nád y Nagy András, a képviselőház elnökének elnöklésével kedden délben a képviselőházban pártközi értekezlet volt, amelyen a pártok vezetői csaknem valamennyien megjelentek.

A képviselőház elnöke a legutóbbi pártközi értekezleten tett ígérétehez híven, tájékoztatta a pártok vezetőit arról, hogy a szerdán összeülő képviselőház elsősorban az ugynevezett köz-ellátási törvényjavaslat tárgyalását folytatja. E törvényjavaslat tárgyalását követi a gazdasági és hitellet-

rendjéről szóló törvény hatályának meghosszabbításáról szóló javaslat, majd a Ház vita nélkül szavazással dönt a kormánynak adandó kivételes hatalom meghosszabbításáról. A Ház elnöke közölte a pártok vezetőivel, hogy a kormány a nyári szünet előtt valószínűleg még több javaslatot terjeszt a Ház elé.

A képviselőház szerdai ülése csak formális lesz, amelyen a Ház a fentieknek megfelelően a tárgyalás napi-rendjéről fog dönteni.

A képviselőház szerdai ülése rendkívül jelentős lesz. A benyújtandó javaslatoknál az elsőrangú szempont, hogy a nemzet anyagi és erkölcsi érdekei ne szenvedjenek csorbat a reformok során.

Kielégítő eredménnyel

BEFEJEZŐDİK AZ ELSŐ MAGYAR TANÉV

A középiskolák 14-én, az elemi iskolák 23-án fejezik be az iskolai évet

Nagyvárad. Saját tud. A közoktatási minisztérium még október havában rendeletileg úgy intézkedett, hogy a felszabadult erdélyi részekben az elemi iskolákban június hó végéig kell a szorgalmi időnek tartania, tekintettel arra, hogy a tanév későbbben kezdődött és a magyar tanerők kinevezése általában a magyar elemi oktatás megszervezése némi késedelmet szenvedett ezeken a területeken.

A tanév meghosszabbítása különösen a falusi iskolák felsőbb osztályaiban nehézséget okozott, mert a szülők a mezőgazdasági munkáknál igénybe óhajtják venni nagyobb gyermekeiket, azért a tanítók is, a szülők is mindenfelől kérdésekkel árasztották el a tanfelügyelőségeket, érkezett-e már újabb minisztériumi intézkedés a tanév befejezésére vonatkozólag.

Rendeletek a tanév befejezéséről

A nagyváradi tanfelügyelőség hétfő délután kapta egyelőre telefonon az első utasítást a tanévzárásra. Eszerint az elemi iskolákban a szorgalmi idő június 23-ig tart, s ez időpont után kezdődnek meg a vizsgák és az évzáró ünnepélyek, amelyekre vonatkozólag azonban még nem érkezett részletes intézkedés.

A középiskolákban a tanév befejezése tárgyában nincsenek külön intézkedések, így tehát ezekben az iskolákban az általános rendelkezések irányadók. Ezek szerint a szorgalmi idő a középiskolákban június 14-én fejeződik be, s ez időpont után kezdődnek a vizsgák.

Az érettségi vizsgálatok már folyamatban vannak. A szóbeli érettségi vizsgálatok a nagyváradi középiskolákban hétfőn kezdődnek meg.

Nyári tanfolyamok erdélyi tanítók számára

A közoktatási minisztérium 55094/1941. szám alatt rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében a nem magyar oklevéllel rendelkező tanítók részére a nyár folyamán atképző tanfolyamokat rendeznek 1—2—4 heti időtartammal. Ezeket a tanfolyamokat Bihar megye területén Nagyváradon, Berettyóújfaluban és esetleg Margittán tartják. Részletes rendelkezések erre vonatkozólag még nem érkeztek a tanfelügyelőséghez.

Magyar családoknál nyaralnak a népkisebbségi tanítók

A közoktatási minisztérium néhány héttel ezelőtt utasította a tanfelügyelőségeket, intézzenek hírlapok és körlevelek útján felhívást a magyar családokhoz, hogy fizető vendékként fogadjanak be magyarul nem tudó kisebbségi tanítókat, hogy azok a nyári szünet alatt bizonyos mértékig elsajátíthassák a magyar nyelvet, vagy pedig tökéletesíthessék magukat.

E nyaralás költségeit a minisztérium viseli: Hat heti nyaralattal.

Global
le határozottabb
molyvédelem
Főraktár Molnár és Moser
IV. Petőfi Sándor-utca 11.
Kapható mindenütt.

ra 120 pengőt utal ki egy vendéglátó családnak. Noha ez az összeg alig fedezi az ellátási költségeket, Bihar megye területéről mintegy ötven magyar család jelentkezett vendéglátásra.

6500 román tanító távozott el Erdélyből

Az erdélyi magyar népiszkolai oktatás megszervezésénél különös nehézséget okozott az a tény, hogy a bécsi döntés után mintegy 6500 román tanító távozott el a felszabadult területekről s csak körülbelül 600 maradt itt. Az elmenekülteknek románul is tudó tanerőkkel való pótlása igen nagy feladat volt s kielégítő módon a mai napig sem történt meg, mert Erdélyben a román megszállás idejében nem szerezhettek magyarok elegendő számban tanítói oklevelet. Ezért volt kénytelen a közoktatási miniszter az ideiglenesen Nagyváradra és más magyar központokba kinevezett románul is tudó magyar tanítókat és tanítónőket — még a múlt év decemberében — román községekbe helyezni át.

A tanfelügyelőség erről megtette már jelentését a közoktatási minisztériumnak, amely rövidesen intézkedik az államköltségen történő nyaralásra küldendő népkisebbségi tanítók elhelyezése tárgyában.

Ugyanezt a célt szolgálta az az intézkedés, amely szerint

a minisztérium tanítói oklevéllel nem rendelkező, de bizonyos középiskolai végzettséggel bíró fiatal embereket és leányokat is kinevezett románajku falvak iskoláihoz, okleveles tanítók mellé segédtanerőknek.

E segédtanerők száma Bihar megye területén körülbelül negyven. Számukra ugyancsak a nyár folyamán tanfolyamokat fognak rendezni, hogy a jövő tanévben már jobban meg tudjanak felelni feladatuknak.

Kielégítő az eredmény

Dr. Marcsa Dénes tanfelügyelő nyilatkozott munkatársunknak a most

Átmeneti zavarok után holnaptól kezdve megszűnik Nagyváradon a liszthiány

Szegedi, békéscsabai, szentesi és tótkomlói malmokból szállítják a szükséges lisztet

Nagyvárad. Saját tud. Ezekben a napokban valóságos pánikhangulat lett urrá a város lakosságának bizonyos rétegeiben a kenyér miatt. Tény az, hogy néhány napig, s talán még most is eltűnt a kenyér, jobban mondván, jóval kevesebb állott rendelkezésre, mint amennyi más alkalommal szolgált a zavartalan, bőséges ellátást.

Munkatársunk felkereste a Közélelmezési Hivatal vezetőjét, dr. Kazik István aljegyzőt és megkérdezte a kenyérellátás nehézségeinek okairól, valamint arról, hogy a jövőben hogyan alakul a helyzet. Kazik István munkatársunknak a következőket mondta: — Kenyérellátás szempontjából a most következő négy-öt hét valóban nehéz időt jelent. Ez azonban így volt mindig még normális közellátási viszonyok idején is. Az új gabona előtt mindig voltak átmeneti nehézségek.

Rendőrség akadályozza meg az engedély nélküli kiszállítást

Munkatársunk kérdést intézett dr. Kazik István aljegyzőhöz azzal a hírrel kapcsolatban, hogy engedéllyel, sőt engedély nélkül is nagy mennyiségű kenyeret szállítanak állandóan vidékre, sőt sikerült átsempészni Romániába is, ahol egyáltalán nincs kenyér.

— A hír sajnós, igaz. Akadtak lelkiismeretlen kufárok, többnyire zsidók, akik kenyeret árultak kint a vidéken, természetesen a megengedettnél jóval magasabb áron. Korlátozott mennyiségre adott ki a Közélelmezési Hivatal is kiszállítási engedélyt, mert a megye is kiségit a várost szükség esetén. A

Természetesen mindent megteszünk a hiányok legsürgősebb és lehetőleg legteljesebb pótlására.

Arra a kérdésre, hogy milyen intézkedések történtek a hiányok pótlására, dr. Kazik István a következőket mondta:

— Eppen most érkezett meg a Közélelmezési Hivatalhoz a Futura távirati utalása nagyobb mennyiségű kenyér- és nullás lisztről.

— A Futura szegedi, békéscsabai, szentesi és tótkomlói malmokból utalta ki a szükséges mennyiséget. A szállítást már meg is kezdték. A szerdai nap folyamán már meg is érkeznek az első szállítmányok. Ezek felhasználása azonnal megszűnteti a mai tarthatatlan állapotot. Mostantól kezdve — amennyiben ez a Közélelmezési Hivaltól függ — állandóan biztosítva lesz a város minimális szükséglete

végződé tanév tapasztalatairól. Annak ellenére, hogy a tanév folyamán sok helyen több ízben is változtak a tanerők, kielégítő az első magyar tanév eredménye a biharmegyei népiszkolákban. A román községekben a gyermekek — eltekintve talán a nagyobbaktól — kedvvel tanulták a magyar nyelvet a kötelező napi egy magyar nyelvoktatási órakon.

Sok községből magyar nevű román szülők körében mozgalom indult meg a magyar nyelvű oktatás ki- szélesítésére. Számos ilyen magyar nevű román szülő, — akiknek a száma egyik-másik biharmegyei községben az 50 százalékot is meg- írti — kérvényt ínezett a közoktatási minisztériumhoz, amelyben vegyes, tehát román-magyar nyelvű oktatás bevezetését kéri.

A szórványok gondozása

Megnyugtató, hogy a közoktatási minisztérium különös gondot fordít a magyar szórványok oktatásügyére. — Azokban a községekben, ahol legalább tíz magyar növendék van, ezeket a román növendékektől szétválasztva, külön tanítják, ami részint eredményesebb oktatást tesz lehetővé, részint pedig gátat vet annak az elrománosító folyamatnak, amely a román megszállás idejében egyik-másik biharmegyei községben végzetessé kezdett válni. (*)

pekek minden nap kaptak valamennyit, ha nem is a teljes mértékben. A nagyobb keresztény üzemeket azért kellett elsősorban szem előtt tartani, mert ezek elgítik ki a közszükséglet nagy részét.

Mi van a Steiner-nagysütőde lisztraktárával?

Mialatt munkatársunk a Közélelmezési Hivatalban járt, hogy a helyzetre vonatkozóan biztos értesüléseket szerezzen, keresztény kispékek jelentek meg szerkesztőségünkben azzal a panasszal, hogy

a Közélelmezési Hivatal a Steiner nagysütődehez utasította őket kölcsön lisztért, mert a hivatal a jelen pillanatban nem tud utalni lisztet.

Amennyiben ez a hír megfelel a valóságnak, úgy véljük, hogy azonnal meg kell vizsgálni az ügyet, mert amikor az egész városban érezhető kenyér- és liszthiány van, egy zsidó nagyüzem zavartalan lisztellátásának és dús raktárának kérdése legalább is felháborító.

TATARESCU ÜGYÉT TARGYALJA A BUKARESTI TÖRVÉNYSZÉK. Bukarestből jelentik: (MTI) A törvényszék megkezdte Tatarescu volt miniszterelnök ellen indított per tárgyalását. Azzal vádolják, hogy miniszterelnöksége alatt a rendelkezésre álló tükos alaphól tízmillió litot juttatott idegen célra. A tízmillióból hatmilliót Miklós hercegnék juttatott.

NÉMET HIVATALOS FELFOGÁS:

A sziriai kérdés kizárólag Anglia és Franciaország ügye

Az angolok fokozták támadásaikat Szíriában. A francia haderő mindenütt szilárdan ellenáll

Berlinből jelentik: (MTI) Németország rendkívüli érdeklődéssel figyeli a közelkeleti katonai eseményeket. Még nagyobb érdeklődéssel szemléli a katonai műveletek politikai hátterét — mondották hétfőn a Wilhelmstrassen. — Szíriában nem voltak és most sincsenek német katonák. Ez az ügy kizárólag Franciaországra és Angliára tartozik.

Rómából jelentik: (NTI) Római illetékes körökben hangoztatják, hogy Olaszország tartózkodással, de egyben igen nagy érdeklődéssel kíséri az an-

gol csapatok sziriai betörését. Hangoztatják, hogy egyelőre olyan katonai természetű eseményről van szó, amelynek be kell vární a további alakulását. A sziriai francia csapatok feladata visszaverni az angolok benyomulását.

Londonból jelentik: (NTI) Londoni illetékes körökben úgy mondják — jelenti a Reuter — hogy az angol hadak benyomultak Derrába és a Damaszkusztól délkeletre lévő Marjijunba.

Franciaország segítség nélkül is vissza tudja verni a támadókat

Vichyből jelentik: (MTI.) A Szíria ellen intézett támadás legnagyobb felháródat és izgalmat keltette Vichyben, de nem okozott semmiféle meglepetést. Az angol részről több nap óta tanúsított magatartás előre vetette ennek árnyékát és módot adott Franciaországnak a megfelelő védelmi intézkedések megtételére.

A támadás megerősítette azt az elhatározást, hogy szembeszállnak az áruló támadókkal.

Francia hivatalos körökben kijelentették, hogy Franciaország súlyos, de a védelme alatt lévő lakosság iránti természetes kötelességének tesz eleget azzal, hogy védelmezi a mandátumos területeket. Vichy utasítást adott, hogy Szíriát kizárólag francia eszközökkel védelmezzék. A francia birodalom mult heti értekezlete a védelem megszervezésének kér-

dését taglalta és kijelentették, hogy Franciaország vissza tudja verni a támadókat anélkül, hogy bármiféle segítséget kérne.

Vichyből jelentik: (NTI) A francia hadügyminiszterium hétfőn este 20 óra 25 perckor a következő jelentést adta ki:

A brit és De Gaullista csapatok fokozták támadásukat. A Djebel-Druz és a Hermo hegység közötti vidéken indították meg a támadást. Egységeink védtek a terepet és komoly veszteséget okoztak az ellenségnek. Dél-Libanon partvidékén lovas és páncélos erők támadását vertük vissza. Brit gépek újból bombázták Aleppo, Rajak és Damaszkusz repülőterét. Három gépet lelőttünk. Bombáziónk felléptek az ellenséges haderőkkel szemben. A libanoni part közelében tengeri erők megromgált egy brit rombolót. Haderők mindenütt ellenáll az ellenségnek.

Irakban tilos a tengelyhatalmak rádióadásának hallgatása

Rómából jelentik: (NTI) Olaszország hadbalépésének első évfordulóján hivatalos részről áttekintő jelentést közölnek az első háborús évben kifejtett tevékenységről. A haderő vesztesége 1940 június 10-től 1941 május végéig a következő: a hadsereg 17.622 halott, 54.779 sebesült, 132.523 eltűnt, haditengerészet: 1075 halott, 1371 sebesült, 6346 eltűnt, légiere: 514 halott, 325 sebesült és 1613 eltűnt.

Damaszkuszban jelentik: (NTI) Mint a bagdadi rádió közli, Irakban tilos a tengelyhatalmak bármely rádióállomásának hallgatása. A tilalom ellen vétőket a haditörvényszék elé állítják. A kiszabható büntetés legalacsonyabb határa 1 évi börtön.

Vichyből jelentik: (NTI) Bagdadi jelentés szerint az új iraki kormány megszakította diplomáciai kapcsolatát Olaszországgal.

EGY HAJÓKISÉRET KILENC EGYSÉGEBŐL NYOLCAT SÜLYESZTETTEK EL A NÉMETEK

Berlinből jelentik: (NTI) A védő főparancsnokság közli: Tengeralattjáróink összesen 31.500 tonna hajóteret sülyesztettek el. A légiere a 8-ra virradó éjjel támadta Alexandria tengerészeti támaszpontját. Si-

került több telitalálatot elérni. Több tüz keletkezett.

Harcigépeink az elmúlt éjje! angol

A háborút 1941-ben nem lehet az 1918-as módszerekkel megnyerni

Stockholmból jelentik: (NTI) Hoore-Belisha volt hadügyminiszter beszédében kijelentette, hogy Kréta elvesztése súlyos csapás. A brit vereségek a valódi tényállás félreismerésére, a hiányos előkészültre és a megállapított terv hézagos keresztülvitelére vezethetők vissza. Az angolok hat hónapig tartózkodtak Krétában, mégis egy 12 napos támadás elég volt ahhoz, hogy a sziget német kézre jusson.

Elmondotta még Hore-Belisha, hogy a brit hadigártás riasztó mértékben visszafejlődik. A háborút 1941-ben nem lehet olyan módszerekkel megnyerni, mint 1918-ban.

Berlinből jelentik: (NTI) Mint illetékes helyről jelentik, a német csapatok a Malemi környéki előnyomulás során egy helyen 15 német ejtőernyős holttestére bukkantak. A holttestek meztelenek voltak és korbácsütéstől származó csíkok voltak rajtuk láthatók. A nyakon lött sebet figyeltek meg. Az angol katonák védtelen áldo-

vizeken elsülyesztettek 2 hajót hét-ezer tonnával. Bombáztuk Dél- és Egyik harcigépünk sikerrel bombázta Délkelet-Anglia kikötőberendezéseit. Egyik harcigépünk sikerrel bombázta Dél-Anglia egyik nyersanyag raktárát.

Észak-Afrikában tüzérségi tüzrel támadtuk a Tobruk előtti angol ütegállásokat. Német és olasz kötélek eredményesen támadták Tobruk védelmi berendezéseit. Az ellenség az elmúlt éjjel kisebb erőkkel támadást intézett Nyugat-Németország ellen. A polgári lakosság köréből néhányan meghaltak vagy megsebesültek.

Katonai kár nem keletkezett. Több lakóházban tűz ütött ki. Ezeket hamarosan eloltották. Június. 4 és 8. közt az ellenség vesztesége tíz, saját veszteségünk 9 gép volt.

Newyorkból jelentik: (NTI) A Newyork Herald Tribune Massachusetts állambeli jelentése szerint az a hajó, amely az elsülyesztett Marconi angol teherhajó életbenmaradtjait szállította, közölte, hogy egy 9 hajóból álló kíséretből a német tengeralattjárók 8-at elsülyesztettek. A hajók teljes gőzzel haladtak, amikor éjjel előtt a német tengeralattjárók megtámadták őket.

Nyári tanfolyamot rendez a Városi Zeneiskola

Ingyenes vizsga után minden tehetséges növendéket felvesznek

Nagyvárad thj. város polgármestere hivatalos tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a m. kir. belügyminiszter ur engedélye alapján a Városi Zeneiskolát a Szaniszló-utca 18. szám alatt 1941. június 16-án, hétfőn megnyitja.

Beiratkozni a létszám beteltéig naponta 11—2, illetve 4—6 óra között egyelőre csak a kéthónapos (július-augusztus) nyári tanfolyamra lehet, melynek keretében zongora, ének és hegedű-tanszak létesül, heti 2 tanórával, hármas csoportosításban, havi 5 pengő tandíj mellett. Beírási díj nincs. Ingyenes felvételi vizsga után minden tehetséges növendéket felvesz az iskola.

A nyári tanfolyamtól függetlenül ugyancsak június 16-ától kezdve lehet díjtalan előjegyzésre jelentkezni és ezáltal az őszi beiratkozásra elsőbbségi igényt biztosítani a szeptember 1-én kezdődő rendes iskolaévre, amikor is minden 16- és mellék-tanszak megindul, heti 3 tanórával, hármas csoportosításban, havi 10 pengő tandíj mellett. A játékos iskola (zenei ovoda), a gordon, valamint a fúvós tanszakok díja havi 5 pengő. Az őszi beírási díj 5 pengő. Részletesebb felvilágosítást az iskola szervezeti szabályzata és munkaterve alapján a jelzett órákban készséggel nyújt az igazgatóság. (Szaniszló-utca 18. szám, Nyomda-utca sarok.)

Beiratkozni csak személyesen lehet, de előjegyeztetni és érdeklődni posta útján is, válaszbélyeget mellékelve.

A vidékről bejáró növendékek az iskola igazolása alapján mérsékelt áru vasúti bérletjegy váltására jogosultak.

Nagyvárad
thj. város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára:
fekete nyomással 1.60 P
színes nyomással 2.—

Bürger úr megelőzte az Ipartestületet...

A tömegtermeléssel foglalkozó kisipar különösen a cipész szakmában nagymértékben kifejlődött Nagyváradon. A román megszállás idejében több mint huszonöt ilyen cipész-kisiparos foglalkozott tömegtermeléssel, amit ők közkeletű elnevezéssel exporttermelésnek neveznek, nem azért, mintha külföldre szállítottak volna, hanem mert más városokba, távoli vidékekre, Bukovinába s az Ókírályságba is eljuttattak árúkat. Úgy-nőkötet tartottak, akik kapcsolatban állottak Erdély kereskedőivel és nagy-mennyiségű árut helyeztek el, ami jelentős munkalehetőséget nyújtott a nagyváradai cipőipari munkásoknak.

E szakma képviselőinek egyrésze most válságba jutott. Nem kapnak anyagot. Alkalmazottaikat már januárban elbocsájtották, magánmeg-
rendelések nincsenek, mert erre nem rendezkedtek be idők folyamán s így nem lévén vevőkörük, ahonnan az igénybejelentő lapok aláírói jelent-
kezhetnének, teljes téllenségre van-
nak kárhozhatóak. De ugyanakkor adót
kell fizetniük, üzemük folytonossá-
gát is fenn akarják tartani, üzembe-
rendezéseiket se kótyavetyélhetik el,
élniük is kell valamiből.

— Szeretnénk végre igazi állam-
polgárok lenni — mondják. — Nem
őhajunk az önállósítási alaphoz for-
dulni, hiszen önállóak vagyunk hosz-
szu ideje már, csupán a régi színvo-
nala szeretnénk legalább megközelí-
tőleg tartani, ha már a viszonyok nem
engedik meg üzemünk fejlesztését.
Adót akarunk fizetni, élni akarunk.
De télenül és tanácstalanul állunk,
ugyanakkor, amikor mások, — a zsi-
dó Singer például, aki soha életében
nem volt cipész és aki különböző
ügyeskedésekkel szerelte meg iparát
— mázsaszámra kapják az anyagot.

Hogyan lehet ez?

A magyarokat egészen hihetetlen-
ezek az ugynevezett középtermelő
iparosok a főhatalomváltásakor úgy
tudták, hogy csak az Ipartestület út-
ján lehet majd anyagot beszerezni.
De még mielőtt a hivatalos úton való
anyagbeszerzésről szó lehetett volna,
Bürger nagyváradai bőrkereskedő Bu-
dapestre utazott s ott az Országos
Iparegyesület központja azt a taná-
csot adta neki, szervezze maga köré
a nagyváradai középtermelő cipésze-
ket s az Ipartestület majd Bürger
úr útján gondoskodik kellő mennyi-
ségű anyagról. Bürger úr meg is fo-
gadta a tanácsot s mindenekelőt a
zsidó középtermelőket szervezte meg,
nehogy azok kimaradjanak az anyag-
szolgáltatásból. Minthogy azonban
ezek nincsenek oly nagy számban,
hogy elegendő jövedelmet biztosít-
hattak volna számára, hozzájuk szer-
vezte azokat a keresztyényeket is, akik

Új gyorsírási, gépirási,
levelezési és helyesírási tan-
folyam nyílik a Kereskedelmi
Csarnokban az átképző tanfolyam
keretében. **Államvizsga kö-
zérvényes állambizonyítvány.**
A tanfolyam 8-10 hónapos. Havi
tandij 16 P. Beiratás egész nap
Mussolini tér 10 sz. alatt.

helyesebben látták, ha nem várnak
az Ipartestület útján való intézke-
désre.

Ugy látszik nekik volt igazuk. Bür-
ger zsidó védőszárnyai alatt nemcsak
hogyan a régi színvonalat tudják tartani,
hanem még fel is lendíthették üze-
müket. A többieknek azonban, akik
vagy azért, mert nem akartak sem-
miféle együttműködést Bürger úrral,
vagy pedig azért, mert bíztak a hiva-

talos tényezők mindenhatóságában,
magyar ipar-pártolásában és ezért
nem csatlakoztak Bürger úr szerve-
zetéhez, felkopik ma az álluk.

Különösnek látszik azonban: mi-
ként lehet az, hogy ma, a második
zsidótörvény idejében és a harmadik
zsidótörvény elvárásában csak úgy
tudjon munkához, anyaghoz jutni ke-
resztény magyar iparos, ha zsidó
gyámság alá helyezi magát.

Azt sem értjük egészen, hogyan
lehet az Országos Iparegyesület nagy-
váradai exponense pont a zsidó Bür-
ger bőrkereskedő? Tudunkkal ez
nem áll összhangban a zsidótörvény
intézkedéseivel.

A második könyvnap:

A Turul Szépmíves Céh és a Magyar Lapok közös sátorban árulják könyveiket

Szegényes a sátor, de annál tisztább, frissebb levegő áramlik belőle a magyar könyv ünnepén

Nagyvárad. Saját tud. A könyv-
napok előkészítésének idején a Tu-
rul Szépmíves Céh azzal a gondolattal
foglalkozott, hogy Nagyváradon a
Szigligeti Társaság felállítandó köny-
ves sátorában árulja a bajtársi egye-
sülésbe tömörült íróinak könyveit és
a Céh egyéb kiadásait. A Szigligeti
Társaság azonban különféle meggon-
dolásokból nem állított fel könyves
sátrat s így Nagyváradon csak az is-
mert könyvkereskedő cégek sátraiban
zajlott le a Magyar Könyv három
napos ünnepe.

A Turul Szépmíves Céh az utolsó
pillanatban mégis elhatározta, hogy
résztvesz Nagyváradon is a könyv-

napokon. Ezzel az elhatározásával
csak közismert elszántságát, meg nem
alkuvó szellemének frissességét bizo-
nyította be.

*Az alig három éve fennálló és
működő tiszta magyar könyv-
kiadó vállalat első hét kötete
több mint 80 ezer példányban fo-
rog közkézben az ország területén
és egyre nagyobb lendülettel dol-
gozik.*

A Turul Szépmíves Céh részéről
Nagyváradra érkezett maga a Céh
vezetője, Zsabka Kálmán, az ismert
névű költő, a kárpátaljai szabad-
csapatok legendás híri vezetőalakja
és Csurka Péter, a Céh pátrónusa,
Nagyváradon jól ismert író

Könyvek a legmagyarabb sátorban

A Turul Szépmíves Céh a Szigli-
geti Színház előtt állította fel rö-
gönzött s éppen azért szegényes sa-
tort, amelyben tegnap még csak ke-
vés könyv volt, de már ma reggeltől
kezdve gazdag könyvanyaggal áll
Nagyvárad közönségének rendelkezé-
zésére.

Petőfi, Arany, Ady és Mécs köte-
tein kívül a Szépmíves Céh nagy-
sikerű hétkötetes sorozata, Nyíró és
Tamási sorozatai, Csurka Péter Két
Strázsája, Sinka István, Erdélyi Jó-
zsef, Zsabka Kálmán verses kötetei,
Somogyváry Gyula regényei, Vajthó
László népszerű irodalomtörténete,
Gáldi-Makkai román történelme,
Ignác Rózsa könyve a csángókról
jelentik a sátor vonzóerejű könyveit.
Külön említést érdemelnek a Turul-
falafüzetek, amelyeknek már eddig
is óriási sikerük volt.

*A szabadcsapatok, az úgynevezett
rongyosok dalai külön füzetben
vannak összegyűjtve. Már eddig
is az első napon nagy sikerük
volt.*

A Magyar Lapok néhány saját ki-
adású könyvével és könyvosztályá-
nak értékes anyagával szerepel a kö-
zös sátorban. A Magyar Lapok csak
ma reggeltől kezdve vesz részt a
könyvnapon.

A Turul Szépmíves Céh és a Ma-
gyar Lapok közös sátorát állandóan
nagy számú közönség veszi körül. Kül-
önösen az ifjúság tanúsít nagy ér-

deklációt a sátorban kapható köny-
vek iránt.

Láttunk diákokat, akik sorbajárták
az összes sátrakat és mindenütt vá-
sároltak irodalomtörténeti, egyház-
történeti könyveket, Arany és Petőfi
köteteit s nagy sikere van néhány ko-
moly, eddig itt kevésbé ismert buda-
pesti folyóiratnak, így a *Buvár*-nak
és a *Tükör*-nek.

A Magyar Lapok könyveit, — alig-
hogy elrendezték azokat a Turul
Szépmíves Céh sátra előtt, nagy ér-
deklációval fogadta a közönség. De-
hát ez érthető is, mert a katolikus
irodalom legkiválóbbjai műveit ál-
lítottuk ki. Ott láthatók Tihamér pü-
spök élete, Zaymusz Gyula kitűnő
műve, Tóth Tihamér klasszikus mun-
kája, Dénes Gizella, Blaska Mária,
Csürös Emília művei, ifjúsági köny-
vek, amik között bőségesen válogat-
hat a közönség. Könyvsátrunk előtt
állandóan nagy érdeklődő közönség
tolong s a könyvvásár is lassan, de
megindult.

Sátrak a Bémer-téren és a Szent László-téren

A Bémer-téren állította fel sátrát
a Nemzeti Könyvkereskedés. Itt de-
dikálta legelőbb könyvét Ignác Rózsa
is, ez a nagytehetségű író, akit ha-
marosan szívébe zárt a közönség. A
Nemzeti Könyvkereskedés sátora
előtt van talán a legnagyobb tolon-
gás, nagyon sok Mécs, Arany, Petőfi,
Gulácsy és Ignác Rózsa könyvet ad-

tak el, de sok vevője van Sik Sán-
dor összegyűjtött verskötetének is.

Ma már nemcsak az ifjúság tolong
a sátrak előtt, hanem azok a felnőt-
tek is, akik az első könyvnapon még
tartózkodóak voltak. Akadtak vevők,
akik dedikációt is kértek könyveik-
be s ha nem volt ott véletlenül az
író, vagy író, ott hagyták a kifize-
tett kötetet és visszamentek érte ké-
sőbb. Rengeteg autogramot adtak Gu-
lácsy Irén, Ignác Rózsa, Csurka Pé-
ter és Zsabka Kálmán, aki daliás,
magyaruhás alakjával nagy népsze-
rűsége tett szert.

A Szent László-téri sátrak közül a
legszébb Simon Istváné aki finom
tónusu, magyaros sátrával az első
díjat vihette el. Ezekben a sátrak-
ban is meglehetősen nagy forgalom
észlelhető. Gulácsy Irénnek itt is igen
sok autogramot kellett adnia s a köny-
vei is szépen fogynak.

A könyvnap másodnapjára hírtelen
nagyon népszerű lett Nagyváradon.

Ismerősök, ha találkoznak, nem
azt kérdeik most: mi újság a rádió-
ban, hanem azt: te milyen könyvet
vettél? Kivel? Ki dedikált?

S az ifjúság, a lelkes váradai ifjúság
minden írótól autogramot kér. Meg-
kell őket becsülni, mert belőlük lesz-
nek majd a komoly könyv olvasók.
Igy tanulják meg az írók nevét s ha
felhívték, talán legkedvesebb emlékeik
közé fognak tartozni azok az autogra-
mok, amiket most szereztek a könyv-
napon.

Humor a könyvek között...

A második könyvnap egyébként
humorban sem szűkölködött. Egyik
sátor előtt amikor délidőre kissé be-
borult, azt mondta valaki:

— Felpengős regényeket kell a sa-
tor tetejére rakni. A ponyva megóvja
a komoly műveket a megázástól...

Ugyanezeker egy másik sátor előtt,
ahol Szent Péter esernyője is ki van
állítva, Mikszáth Kálmán nagyszerű
regénye, azt mondta valaki:

— Na, erre ma még nem lesz szük-
ség. Nem lesz ma eső...

A Turul Szépmíves Céh sátrában
kapható Sertő Kálmán érdekes kö-
tete, a Gyászjelentés. Erre a könyvre
azt mondta egyik vásárló a népszerű
Csurka Péternek:

— Ezzel a kötettel ráérnek holnap
estig. Ha nem sikerül a könyvnap, a
Gyászjelentés akkor lesz aktuális...

Szerencsére ezt a szójátékot — el-
mossa az érdeklődés. Gyászjelentésre
a mi első könyvnapunk után nem lesz
szükség!

ÉRDEKES KÜLÜGYI ELŐADÁS

A SZIGLIGETI TÁRSASÁGBAN.
Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn este
7 órakor a volt Jogakadémia disz-
tinctív előkelő közönség jelen-
létében tartott előadást Gómory-
Laiml László meghatalmazott mi-
niszter és Horváth Jenő egyetemi
tanár. Az előadást Halky Endre
városi főispán vezette be. Ismer-
tette a két kiváló előadó eddigi
munkásságát és méltatta Gómory-
Laiml László követ érdemeit a ma-
gyar külügyi vezetők és a magyar
közvélemény külpolitikai nevelése
terén. Horváth Jenőt meleg szálak
fűzik Váradhoz, itt érettségizett,
itt végezte a jogakadémiát és itt
professzorkodott. Ezután először
Gómory-Laiml László tartotta meg
rendkívül érdekes előadását a Ke-
leti Kérdés száz éves alakulásáról.
Utána Horváth Jenő Nagyvárad
történelmi vonatkozásairól tartott
végig lebilincselő előadást. A meg-
jelentek meleg ünneptésben része-
sítették az előadókat.

Csütörtökön tartja a Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete nagyváradi zászlóbontó értekezletét

Ot ezer taggal munkálkodik a keresztény, nemzeti megújuláson

Nagyvárad. Saját tud. A Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete néhány héttel ezelőtt bontotta ki zászlóját Nagyváradon és fogott hozzá a tagok toborzásához. A mozgalom megindítója és szorgalmazója dr. Simkó György sebész-főorvos, aki fáradhatatlanul végzi a szervezéssel kapcsolatos munkálkatokat.

A Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete a szinkeresztény magyar orvosársadalom legnagyobb szervezete, de egyúttal az első keresztény és faji alapon álló egyesülés Európában. Jelenleg 14 vidéki fiókegyesülete van és tagjainak száma öt ezer. Az egyesület országos elnöke Orsós Ferenc budapesti egyetemi tanár.

A MONE ezért is tarthat nagy érdeklődésre számot, meri **első alapító elnöke nagyváradi orvos, Ritoók Zsigmond volt, akinek emlékéi és nevét utca őrzi nálunk.**

Ritoók Zsigmond 1919-ben így fogalmazta meg az egyesület célkitűzését: „A magyar orvosok tömörítése az orvosi rend nemzeti érdekeinek biztosítására keresztény etikai alapon és a közegészségügy előmozdításra.”

Célkitűzés: keresztény, nemzeti és szociális szel- lembeben megújuló orvosi rend

A MONE részletes programja a következő:

A vezetőszeret az orvosi társadalomban és tudományos intézményekben kizárólag magyar fajú emberek jusson. Az orvosrendi tisztogatás munkája. Egészségügyi reformok. A magyar orvosi kar anyagi helyzetének megjavítása. Az egyesület szellemében élő orvosnövendékkifutás erkölcsi és gazdasági támogatása. Politikai téren

olyan pártok támogatása, amelyeknek programja leglényegesebb pontjai közé tartozik a nemzeti irányzat, az erőteljesebb szociálpolitika és amelyeknek vezérszeméje a meg nem alkuvó fajszeretel.

Keresztény sajtó propagálása. Fajmagyar irodalom, képzőművészet, zene- és színházművészet támogatása és a valódi nemzeti gondolkozással ellenértés szellemi termékek kiméletlen üldözése.

A MONE minden igyekezetével

Nézze meg!

**Nőikabát és ruha
uidonságaimat
Hevesi Nándor
Hlatky Endre utca 8.**

azon van, hogy a nevelés nemzeti, vallási, erkölcsi, jellemképző ereje fokoztassék, a magyarság gazdasági és erkölcsi védelme kiterjeszessék, a család-, anya- és gyermekvédelem hathatósan erősíttessék, azért minden

erejével oda fog hatni, hogy egyszer smindenkorra kifirassék az a kufár szellem, amely a zsidó térfoglalással az orvosi rendben az orvosi működést üzleti színvonalra iparkodott súlyszteni.

Nagyváradon fontos munka vár az egyesületre

A MONE vezetősége Orsós Ferenc egyetemi tanárral az élen csütörtökön Nagyváradra érkezik, hogy itt is végleges formába öntse a megindult szervezkedést.

Csütörtökön este 6 órakor értekezlet lesz a Katolikus Körben, amelyre a helybeli szervező vezetőség szeretettel meghívja a nagyváradi és környéki beiratkozott tagokat.

Az egyesület programjának rövid összefoglaló ismertetéséből is kitűnik, hogy a benne megnyilvánuló szellemre éppen Nagyváradon van a legnagyobb szükség. Már sokszor szóval tettük azt, hogy

Nagyvárad elkorcsosodása nemcsak a zsidóság mértéken felüli elszaporodásában, hanem bizonyos keresztény rétegek elzsidósodásában is megnyilvánul.

Bartha Károly honvédelmi miniszter Mussolininél

Meleghangu pohárköszöntők hangzottak el Cavallero tábornok díszében

Rómából jelentik: (MTI.) Bartha Károly honvédelmi miniszter hétfőn délelőtt tíz órakor Kvirinalban beírta nevét a királyi udvar látogatókönyvébe. Azután megkoszoruzta II. Viktor Emanuel és I. Umberto királyt, majd a névtelen katonai sereg helyezett el babérkoszorút. 11 órakor látogatást tett Cavallero hadseregtábornoknál, fél 12-kor Gabbiati tábornokot, a fascista milícia vezérkari főnökét kereste fel. 12 órakor Ciano grófot látogatta meg, délután 17 óra 15 perckor a hadügyminiszteriumban felkereste Scuero hadügyi államtitkárt, Priccardi tengernagyot és Priccolo tábornok légügyi államtitkárt.

Rómából jelentik: (MTI.) Cavallero tábornok, az olasz nagyvezérkar főnöke, hétfőn este a Barberini palotában estebédet adott Bartha Károly tiszteletére. Az estebédén pohárköszöntők hangzottak el. Cavallero tábornok pohárköszöntőjében a többi között a következőket mondta:

— *Kegyelmes Uram! A magyarok jól tudják, hogy az ő ügyük mindenkor őszinte megértésre talált a fasiszta Olaszországban és a mi Duceknál, aki elsőnek hirdette az igazságtalan békeszerződés megváltoztatását. Nagy figyelemmel kísértük bizonyos határokat elismerését azon a síkságon, amelyen a Kárpátok és a Duna félreismerhetetlen földrajzi egységet alkotnak és ahová Árpád honszerző és katonai népet vezetett. Nagyméltóságodnak Olaszországban tett látogatása újabb bizonyítéka országaink közötti törhetetlen barátságának, amely szilárd alkotó tényezője lesz a holnap Európájának.*

Egymás oldalán harcolunk az új európai rendért és igazságért

Bartha honvédelmi miniszter a pohárköszöntőre a következőkben válaszolt:

— *Kegyelmes Uram! Olaszország háborús és a győzelem biztonságától áthatott arculata mélyen megragadott. Köszönetet mondok Nagyméltóságodnak ezért a szívélyes találkozásért, amely lehetővé tette számomra, hogy még szoro-*

sabbá tegyük a hadseregeink között fennálló személyi kapcsolatokat. Az elmúlt hetek eseményei újból kimutatták, hogy a két hadsereg közötti együttműködésnek minő értéke van. Egymás oldalán harcoltunk, sőt harcolunk az új európai rendért és igazságért. Az önk nagy Ducejának történelmi szavai be vannak vésve a magyar

történelembe és a legegyszerűbb magyar ember szívébe is: „A békeszerződések nem örökéletűek, egy békeszerződés nem lehet egy nemzet sirtöltje.” Az utóbbi évek eseményei megmutatták, hogy a Duce-nak mindig igaza van. Nagy szövetségeseink oldalán az utóbbi évek során megvalósítottuk törekvéseink nagy részét és ezzel egyúttal előmozdítottuk Európa meg-szilárdulásának ügyét is. Igaz örömmel figyeljük az olasz hadsereg menetelését a magasabb célok felé. Nagyméltóságod előtt tolmácsolom az olasz hadseregnek a magyar honvédség üdvözlését és kívánom, hogy a győzelmet újabb győzelem kövessék.

Rómából jelentik: (MTI.) Hétfőn este kilenc órakor a Duce fogadta Bartha Károly honvédelmi miniszter látogatását.

Bárdossy miniszterelnök távirata a Ducehoz és Cianohoz

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Bárdoossy László miniszterelnök az olasz terület elhagyása alkalmával a határról a következő táviratot intézte Mussolinéhez:

— *Amikor Nagyméltóságod szép hazájának földjét elhagyom, mélyen áthatva a szívélyes fogadtatás emlékeitől és az irányomban tanúsított barátság érzésétől, indíttatva érzem magam, kifejezésre juttassam Nagyméltóságodnak az igazi hála érzéseit a Magyarországi iránti rokonszenvének eme újabb tanubizonyosságáért. Különösen boldog vagyok, hogy felvettem Nagyméltóságoddal a személyes kapcsolatot és meg vagyok győződve, hogy a találkozó, amely a hagyományos olasz-magyar barátság és a két ország közötti jellemző kölcsönös bizalom jegyében történt, mindkét országnak jelentős hasznára fog válni. Kérem Nagyméltóságodat, tolmácsolja az olasz király és császár öfelségének legmélyebb hódolatomat és fogadja legősztöbb nagyrabecsülésem kifejezését.*

Ciano grófhöz a következő táviratot intézte a miniszterelnök:

— *Amikor elhagyom a vendégszerető Olaszország határát, örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy Nagyméltóságodnak legősztöbb köszönetemet nyilvánítsam a jóleső figyelemnek azokért a jeleiért, amelyekkel a fasiszta birodalom fővárosában tett rövid, de felejtethetlen látogatásom alatt elhalmozni szives volt. Boldog vagyok, hogy alkalmam lehetett Nagyméltóságoddal találkozni és hálával fogok mindenkör visszagondolni arra, hogy ezt számomra lehetővé tette. Fogadja Nagyméltóságod legősztöbb érzelmeim kifejezését.*

HIRDETMEY. Nagyvárad thj. város Közelelmezési Hivatala felhívja az alant felsorolt kereskedőket, hogy folyó hó 11-én, szerdán délelőtt 8—12 órakor jelentkezzenek az általuk igényelt kész vásárlási könyvek átvételére végett a Kereskedelmi Csarnokban (I. emelet): Füstös András, Nagy István, Koszta Tivadár, Novák István, Magyar János, Joó Lajos, Ludasz Sándor, Fejes József, Szabó János, Szabó István, Szentgyörgyi István, Pencz Dániel, Bordás István, Földesi Lajos, Oláh József, Pakos Sámuel, Haraszti István, Kiss Irén, Machányi Andor, Németh Irma, Extráti Eszter, Hangya Szövelkezet Hitler Adolf utca, Magyar Sándor, Pelcz Wilibald, Galló Imre, László Péterné, Trebits Lincoln, Bádon András, Lichtmann és László.

Belvárosi mozgóban

Piros bugyellárisa legszebb, legmagyarabb, népszínmű.
Bordy B., Kiss F., Somlay A., Pethő A.Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Szerdától**Nehéz apának lenni**

Szeletzky, Páger, Vsszary, Mály

zenés vigjátéka

Kedden utoljára:

Kisérlet a városon át
HARRY PIEL.

Apolló mozgóban

Szerdán és csütörtökön utoljára
Judy Gariand és Frank Morgan
színes mesejátéka**Oz, a csodák csodája****A most megjelent nyugdíjrendelet
pontos szövegének ismertetése**

— Ötödik közlemény —

a) A jelen rendelethez mellékelt A) táblázat szerint kell fizetési osztályba és fizetési fokozatba besorolni azt az alkalmazottat, akinek főiskolai vagy teljes középiskolai, illetőleg a hatályos jogszabályok szerint ezzel egyenrangú iskolai végzettsége van. A besorolás a szolgálati idő és az iskolai végzettségnek megfelelő oszlop előírásai alapján történik. A besorolás alapján képező szolgálati időt a jelen rendelet 9. §-ában foglaltak szerint kell megállapítani azzal az eltéréssel, hogy a nyugdíj szempontjából alkalmazható különböző kedvezményes számítás folytán esetleg beszámítható időtöbbleteket hozzászámítani nem lehet és csak a teljes évek vehetők figyelembe. Abban az esetben, ha az alkalmazott a magasabb iskolai képzettséget a beszámítható szolgálatának megkezdésétől számított öt év eltelté után szerezte meg, a besorolás szempontjából figyelembe veendő időből három évet le kell számítani. Ha az alkalmazott szolgálati ideje 29 év, vagy ennél több, a m. kir. államvasutak nyugdíjintézetű bizottsága — kivételes méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetén — az alkalmazottat a megfelelő oszlop előírásánál magasabb fizetési fokozatba is besorolhatja. A besorolás azonban a főiskolai végzettségű alkalmazottaknál a IV. fizetési osztály 2. fizetési fokozatánál, a középiskolai végzettségű alkalmazottaknál pedig a V. fizetési osztály 2. fizetési fokozatánál magasabb fizetési fokozatba nem történhet. Erre a kedvezményes besorolásra azonban az alkalmazottnak jogigénye nincs.

b) A jelen rendelethez mellékelt B) táblázat szerint kell fizetési fokozatba besorolni azt az alkalmazottat, akinek négy középiskolai, illetőleg a

hatályos jogszabályok szerint ezen egyenrangú iskolai végzettsége van, továbbá azt is, akinek ilyen iskolai végzettsége nincsen, ha 1921. évi június hó 26. napja előtt a magyar vasút szolgálatában a segédtisztokra nevezve akkor előírt szakképzést megszerzte, vagy ha a román államvasutaknál ténylegesen tisztviselői, mozdonyvezetői, vagy kocsiszíngálói munkakörben teljesített szolgálatot. A besorolás a szolgálati idő és az 1921. évi július hó 26. napja előtt a magyar vasutak szolgálatában megszerzett szakképzettségnek, illetőleg a román államvasutaknál ténylegesen betöltött munkakörnek megfelelő oszlop előírása alapján történik. A besorolás alapján képező szolgálati időt a jelen rendelet 9. §-ában foglaltak szerint kell megállapítani azzal az eltéréssel, hogy a nyugdíj szempontjából alkalmazható különböző kedvezményes számítás folytán esetleg beszámítható időtöbbleteket beszámítani nem lehet és csak a teljes évek vehetők figyelembe.

c) A jelen rendelethez mellékelt C) táblázat szerint kell fizetési fokozatba besorolni azt az alkalmazottat, aki 1921. évi július hó 26. napja előtt a magyar vasút szolgálatában az altisztekre nevezve akkor előírt szakképzést megszerzte, vagy aki a román államvasutak szolgálatában ténylegesen olyan munkakörben teljesített szolgálatot, amely a hatályos magyar jogszabályok szerint altiszt munkakör. A besorolás a szolgálati idő és az 1921. évi július hó 26. napja előtt a magyar vasút szolgálatában megszerzett szakképzettségnek, illetőleg a román államvasutaknál ténylegesen olyan munkakörben teljesített oszlop előírása alapján történik. A besorolás alapján képező

szolgálati időt a jelen rendelet 9. §-ában foglaltak szerint kell megállapítani azzal az eltéréssel, hogy a nyugdíj szempontjából alkalmazható különböző kedvezményes számítás folytán esetleg beszámítható időtöbbleteket beszámítani nem lehet és csak a teljes évek vehetők figyelembe.

3) Abban az esetben, ha a volt magyar államvasuti alkalmazott tekintetében a nyugdíjba beszámítható javadalmazás megállapítása a 10. §

(2) bekezdésében meghatározott rendelkezés alkalmazásával az alkalmazottra nézve előnyösebb lenne, mint a jelen §. (2) bekezdésében meghatározott rendelkezés alkalmazásával, a beszámítható javadalmazást a 10. §. (2) bekezdésében meghatározott rendelkezéseknek megfelelően kell megállapítani.

(4) A nyugdíj összegének kiszámítása szempontjából az előző bekezdések rendelkezései szerint megállapított fizetési osztályban és fizetési fokozatban, illetőleg fizetési fokozatban a 9.000/1927. M. E. számú rendelet szerint járó nyugdíjba beszámítható javadalmazást kell alapul venni, ez utóbbit azonban csak akkor, ha a beszámítás feltételei egyébként is megvannak.

(Folytatjuk.)

**A szegedi kerületi orvosi
kamara erdélyi tanulmányútja****Julius hónap első felében járják be az erdélyi fürdőket.
Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Nagyváradon értekez-
letek lesznek a tanulmányút céljáról és anyagáról**

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter és dr. Johann Béta államtitkár védnöksége alatt a szegedi kerületi orvosi kamara július hónap első felében nagy tanulmányi kirándulást rendez Nagyváradtól a Székelyföldre, hogy itt a gyógyhelyeket bejárja, s tapasztalatairól a közönségnek ismertetést adjon. A tanulmányút keretében Kolozsváron július 3-ikán, Marosvásárhelyen július 11-ikén és Nagyváradon július 13-ikán értekezletek lesznek, melyeken nagyszabású előadásokat tartanak.

A kolozsvári értekezlet az egyetem aulájában lesz 3-ikán délelőtt 10 órai kezdettel. Az értekezleten elnöki megnyitót mond dr. vitéz Meskó Zoltán ny. orvostábornok, felsőházi tag; bevezető előadást tart dr. Johann Béla államtitkár; Erdély közegészségügyéről, a népi betegségekről és az egészségügyi szolgálatról előadást tart dr. Dudutz Zoltán közegészségügyi felügyelő, még pedig különös tekintettel az erdélyi magyarság és székelység viszonyaira. Hasonlóan az erdélyi magyar és székely nép szükségletei kiemelésével tart előadást Erdély kórházügyeiről dr. vitéz gyergyószentmiklósi Páll Gábor egyetemi tanár. A népelemezésről és szövetségkérdéséről értekezik dr. Sívári Soós Aladár egyetemi tanár, s befejező előadást tart orvos-társadalmi kérdésekről dr. Meskó Zoltán orvostábornok elnök.

Marosvásárhelyen a városháza dísztermében lesz az értekezlet július 11-ikén délelőtt fél 11 órai kezdettel. Ez alkalommal az elnök megnyitóján kívül dr. Lőrincz Ferenc egyetemi tanár tart előadást Magyarország közegészségügyi kérdéseiről a székelységgel kapcsolatban. Másik előadás lesz a székely gyógyfürdőkről a Bányai János főgimnáziumi tanáré, a népszerű geológusé.

Nagyváradon a városháza díszter-

mében lesz az értekezlet július 13-ikán délután 4 órakor. Ez alkalommal az egész kiránduló utról beszámoló előadásokat tartanak.

A KIRÁNDULÁS PROGRAMJA

A kirándulás programja szerint az orvostársaság Budapestről indul el július 2-án, ugyanazon délután Nagyváradon, délután Bánffyújnyádon lesznek pihenő megállások. Július 3-ikán és 4-ikén Kolozsváron időznek, 5-ikén Szamosújváron, Désen, Szászrégenben lesznek megállások, s kora este Borszékre érkezés. Július 6-ikán Borszék, Gyergyótölgyes, Ditró, Gyergyószentmiklós és a Gyilkostó az utirány, este Csikszeredára és Tusnádra érkezés. Július 7-ikén időzés Tusnádfürdőn és kirándulások onnan a Szent Anna-tóhoz. Július 8-ikán indulás Tusnádról a torjai Büdösbarlanghoz, onnan Kézdivásárhelyen át Kovásznára, onnan Sepsiszentgyörgyön át Előpatakra, s vissza a Tusnádfürdőre. Július 9-ikén Tusnádfürdőről az udvarszéki fürdőkre utazás, Lobogófürdőn, Homoródfürdőn 1—1 órai megállás, innen Székelyudvarhelyen át Korondra érkezés, innen Parajdon át Szováta elérése. Július 10-ikén Marosvásárhelyen időzés és előadás, július 12-ikén Besztercén és Kolozsváron át Nagyváradra érkezés, utközben a Zichy-barlang megtekintése, július 13-ikán délelőtt a Püspökfürdő és Félix-fürdő megtekintése, délután Nagyváradon előadás és éjjeli szállás, azután 14-ikén reggel Nagyváradról visszautazás Budapestre.

Az előkészítő bizottságtól kapott értesülés szerint eddig már 100 orvos jelentkezett a kirándulásra. A tanulmányi kirándulás egyik nagy célja az, hogy az orvosok külföldi fürdők helyett erdélyi fürdőket ajánljanak a közönségnek.

**Besorolási táblázat a 11. §. (2) bekezdésének a) pontjához.
A) Tisztviselők.**

Ha a tisztviselő szolgálati ideje	akkor nyugdíját		
	a főiskolai (kivéve a pályatorvosokat)	a teljes középiskolai	pályatorvosi
	végzettségű alkalmazottnál az alábbi fizetési osztályban és fizetési fokozatban járó fizetés alapul vétele mellett kell megállapítani		
	műszaki és fogalmazó gyakornok	üzletgyakornok	fogalmazó gyakornok
1, 2, 3 év	VIII. 3.	IX. 3.	VIII. 3.
4, 5, 6 év	VIII. 2.	IX. 2.	VIII. 3.
7, 8, 9 év	VIII. 1.	IX. 1.	VIII. 3.
10, 11, 12 év	VIII. 1.	IX. 1.	VIII. 3.
13, 14, 15 év	VII. 3.	VIII. 3.	VIII. 2.
16, 17 év	VII. 2.	VIII. 2.	VIII. 2.
18, 19 év	VII. 1.	VIII. 1.	VIII. 2.
20, 21 év	VI. 3.	VII. 3.	VIII. 1.
22, 23 év	VI. 2.	VII. 2.	VIII. 1.
24, 25, 26 év	VI. 1.	VII. 1.	VII. 3.
27, 28 év	V. 3.	VI. 3.	VII. 3.
29, 30 év	V. 2.	VI. 2.	VII. 2.
31, 32 év	V. 1.	VI. 1.	VII. 2.
33, 34, 35 év	V. 1.	VI. 1.	VII. 1.
36 év vagy ennél több	V. 1.	VI. 1.	VII. 1.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD.
SZILAGYI DEZSO-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2,50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekszámlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem
adunk vissza

A NAGYVÁRADI KATOLIKUS
NŐ- ÉS LEÁNYEGYLETEK FEL-
HÍVÁSA AZ IDEI URNAPI KÖR-
MENETTEL KAPCSOLATBAN. A
nagyvárad katolikus nő- és leány-
egyletek vezetősége lapjaink útján is
kéri Nagyvárad városának katolikus
nő- és leánytáborát, hogy az idei Ur-
napi körmeneten, amely első az ör-
vendés felszabadulás óta, lehetőség
szerint magyar ruhában vegyen
részt.

ÁTNYUJTOTTÁK A KORMÁNY-
ZÓNAK A TISZÁNTULI MEZŐ-
GAZDASÁGI KAMARA VÁNDOR-
DIJÁT. Debrecenből jelenti a MTI
Losonczy István főispán a tiszántúli
mezőgazdasági kamara elnöke, va-
sárnap délelőtt Kenderesen átadta a
Kormányzó Urnak a kamara örök
vándordíját.

BEFEJEZTE ERDELYI KÖRUT-
JÁT A KÖZOKTATÁSÜGYI MI-
NISZTER. Budapestről jelenti a
MTI: Hóman Bálint vallás- és köz-
oktatásügyi miniszter a több mint két
hétig tartó kárpátaljai és erdélyi út-
járól vasárnap este visszaérkezett a
fővárosba

SZABADKA VÁROSPARANCS-
NOKA KÖSZÖNŐLEVELET INTÉ-
ZETT NAGYVÁRAD FŐISPÁNJA-
HOZ. Nagyvárad. Saját tud. *Bittó*
Dénes tábornok, Szabadka katonai
parancsnoka levelet intézett a város
főispánjához, amelyben meleg han-
gon mond köszönetet város közsön-
sége nevében Nagyvárad üdvözle-
téért, melyet a futók a váltóbolban
vittek a felszabadult Szabadkának.

MINISZTERKÖZI BIZOTTSÁG
NAGYVÁRADON. Nagyvárad. Sa-
ját tud. Kedden reggel miniszterközi
bizottság érkezett Nagyváradra. *Pás-
kándy* miniszteri tanácsos vezetésé-
vel. A bizottság a helyszínen vizs-
gálja felül az itt megszűnt román
egyesületek vagyoni helyzetét. A
polgármester bevonásával még a dél-
előlt folyamán lefolytatták a vizsgá-
latot és utána döntenek, illetőleg ja-
vaslatot készítenek a megszűnt egye-
sületek vagyonának felhasználására
vonatkozóan.

A Nemzeti Munkaközpont „Becsüld
a Munkát” szabadidő szervezet elnöksége
felkéri a „Szabadidő” tanács tag-
jait, hogy szerda este fél 8 órakor a
tanácsülésre sziveskedjenek megjelenni.
„Becsüld a Munkát” szabadidő szervezet
elnöksége.

VARGA JÓZSEF MEGNYITOTTA
AZ OLASZ KÉZMŰIPARI KIÁLLI-
TÁST. Budapestről jelenti a MTI:
Varga József kereskedelmi- és közle-
kedésügyi miniszter hétfőn megnyit-
totta az olasz kézműipar kiállítását
az ENIT váci-utcai helyiségében.

KIBŐVITIK A NAGYVÁRADI
REPÜLŐTERET. Nagyvárad. Saját
tud. Kedden reggel 9 órakor Buda-
pestről, repülőgéppel, bizottság érke-
zett Nagyváradra a repülőtér felül-
vizsgálására. A bizottság tagjai vol-
tak *László Géza* miniszteri osztály-
főnök, a kereskedelmi minisztérium
elnöki osztályának vezetője, vitéz
Héjjas Iván miniszteri osztályfőnök,
a kereskedelmi minisztérium lég-
ügyi osztályának vezetője és dr. *La-
domerszky Dezső* légügyi tanácsos.
A nagyvárad repülőtérén a város
részéről dr. *Hlatky Endre* városi fő-
ispán és dr. *Soós István* polgármes-
ter, továbbá *Dessewffy Emil*, a re-
pülőtér parancsnoka fogadta a bi-
zottságot. Tárgyalásokat folytatott a
bizottság a polgármesterrel és a re-
pülőtér parancsnokával a helyi légi-
forgalmi állomás kibővítéséről, úgy
forgalmi, mint pedig területi tekint-
etben. A bizottság a repülőtérén foly-
tatott tanácskozások után a jövő ki-
alakulások legjobb kielégítésével foly-
tatta útját fél 12 órakor, ugyancsak
repülőgéppel Kolozsvár felé.

TESTA ?

TESTA ?

NÉGYEZER ÁLDOZATA VAN A
SZENDRŐI ROBBANÁSNAK. Ujvidék-
ről jelenti: (MTI) Jelentették, hogy
a Szerbiában levő Szendrőn (Szmede-
revo) hatalmas robbanás történt, mely
levegőbe röpítette az arzenált. A robbanás
áldozatairól eddig nem adtak ki
hivatalos közleményt. Ujvidékre érke-
zett szemtanuk szerint mintegy 4000
halottja és sebesültje van a robbanás-
nak. A város lakosainak száma 12.000
volt a robbanás előtt. Itt volt Szerbia
egyetlen vagonyára, amely elpusztult
— Ujvidékről teherkocikkal mentek
Szmederovaha az ottani magyarokért,
akik Ujvidéken töltötték az éjjelt és
reggel utaznak tovább illetőségi he-
lyükre. A másik csoport kedden in-
dul el.

Pályázati hirdetés

A Nagykároly és Vidéke Ipartestület
pályázatot hirdet önként lemondás ál-
tal megüresedett s az 1932 VIII. t. c.
alapján főfoglalkozásként megszerve-
zett jegyzői állásra.

A pályázatokat az Ipartestület he-
lyiségében Nagykároly Kossuth Lajos
u. 15. szám alatt legkésőbb 1941. június
25. déli 12 óráig lehet benyújtani.

Pályázati feltételek:

1. Az 1922. VIII. t. c. 28. §-ban elő-
írt iskolai képzettség, mely a Nagy-
károly és Vidéke ipartestületnél: érettsé-
gi vagy azzal egyenlő értékű bizo-
nyítvány.
2. Katonai szolgálat teljesítése vagy
az alóli végleges mentesség.
3. Életkor 25 évtől 45 életévig.
4. Javadalmazás: Kezdő fizetés havi
160 pengő.
5. Magyar állampolgárság.
6. A hivatalt 1941. július hó 1-én kell
betölteni.
7. A pályázathoz a fenti feltételeket
igazoló okmányokat, valamint a szár-
mazási igazolvány az 1939. IV. tc-ben
előírt okmányokat eredetiben kell csat-
olni. Hiányosan felszerelt pályázatok
nem vétetnek figyelembe.
8. Az előjárás a választás jogát
fenntartja magának.

Elnökség.

ÖSSZEIRJÁK A TANKÖTELE-
SEKET NAGYVÁRAD TERÜLE-
TÉN. Nagyvárad. Saját tud. A város
polgármestere a tanfelügyelőséggel
egyetértésben elrendelte a város terü-
letén a tankötelesek összeírását. A
munka elvégzésével vitéz *Skultéty*
László igazgatót bízta meg a polgár-
mester. A tankötelesek összeírása
után lehetővé válik, hogy a város ve-

zetősége tiszta képet kapjon arról,
hogy a jövő tanévre milyen arányu
lesz a tanteremszükséglet, az utcák-
ról pedig eltűnnek a kolduló gyere-
kek, akik ebben az évben még ki-
bújtak az iskolázási kötelezettség alól.
A NAGYVÁRADI FODRÁSZ-
ÜZLETEK Urnapján délután 1 órá-
tól zárva lesznek. Ennek pontos be-
tartását kéri az elnökség.

Kilenc régi váradi diák vett részt az ötvenéves érettségi találkozón

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn este a
Katolikus Körben kis társaság gyüle-
kezett. Kilencen jöttek össze abból a
huszonnégyes csoportból, amely ötven
évvél ezelőtt, tele ifjúsággal, hagyta
el az öreg premontrai gimnázium ka-
puit.

Kedden volt az ünnepélyes találko-
zó. Délelőtt 9 órakor Te Deum volt a
premontrai templomban, — amelyet
Nyáry Ignác furtai esperes-plébános
iskoltárs mondott. Ezután az öreg diá-
kok *Szilágyi Dózsa* perjelhez von-
ultak, akit dr. *Cziffra Kálmán* fő-
ispán s dr. *Gyöngyössy István* tá-
laji főügyész üdvözölt, majd fénykép-
felvételeket készítettek.

A délelőtti folyamán kimentek a te-
metőbe, felkeresték az elhunyt tanárok
és társaik sírját, majd a Katolikus
Körben ebéden vettek részt. Itt dr.
Imrik Gusztáv köszöntötte a megje-
lent tanárokat, élükön *Szilágyi Dózsa*
perjel és az öreg diákokat, és fel-
olvasta az üdvözlő leveleket és távirat-
okat.

Az ötven évvel ezelőtti érettségizett
urak egy kis időre ismét diáknak érez-
ték magukat. Rengeteg emlék, kedves
történet elevenedett fel s valami kü-
lönös meghatottság fogta el őket, ami-
kor az ebéden felhangzott az örök
diákóta: Ballag már a vén diák...

Elutasította a törvényszék Kesztenbaum Miksanak a város ellen indított kártéri- tési keresetét

A polgári bíróság is igazolta vitéz *Rajnay* tábornok intéz-
kedésének helyességét

Nagyvárad. Saját tud. Érdekes
kártérítési kereset ügyében hozott íté-
letet kedden délelőtt a nagyvárad
törvényszék polgári egyes tanácsa.
dr. *Hovány József*.

A felperes *Kesztenbaum* Miksáné
nem kisebb személynek, mint vitéz
Rajnay Károly tábornoknak. Nagy-
várad volt katonai parancsnokának
rendelkezéséről bírálta, illetve vont
kétségbe annak jogosságát s nemrén-
gen kártérítési pert indított Nagyvá-
rad városa ellen.

Az ügy előzménye az, hogy 20 év-
vel ezelőtti *Kesztenbaum* Miksa bér-
leti szerződést kötött a várossal,
mely szerint a bérlő a vágóhid mel-
lett az állatok levágásai kapcsolatos
anyagok feldolgozására telepet, illet-
ve üzemet létesít. Erre a célra épüle-
tet emeltetett, ahol elhelyezte a vér-
feldolgozó, bélmosó, szappanfőző és
egyéb üzemet, ezenkívül csontgyűjtő
telepet létesített.

1940 tavaszán újabb szerződés jött
létre szövetkezeti keret formájában.
a szerződő felek között most már
Kesztenbaum Sándor és *Hartmann*
Sándor neve is szerepelt. *Keszten-
baum* Miksa pedig jogát nejjére
Kesztenbaum Miksánéra engedmé-
nyezte.

A szerződés értelmében a bérlők
350.000 lejt (kb. 12.000 pengőt) fizet-
tek a városnak olyan megállapodás-
sal, hogy az összeg értékét 10 éven át
a város a bérlők javára írja. Ezzel
szemben a bérlők kötelezték magu-

kat, hogy a telepet az állategészség-
ügyi szabályoknak megfelelően tisz-
tán és jókarban tartják.

A hatalomváltozáskor a város ka-
tonai közigazgatása felülvizsgálta a
bérletet és azt állapította meg, hogy
a bérlők a szerződést nem tartották
be, amennyiben a telepen balkáni pi-
szok, tisztátalanság és elhanyagolt-
ság uralkodik. Ezért a szerződést fel-
bontotta és a bérleményt a szövetke-
zettől megvonta.

Kesztenbaum vérszemet kap

*Kesztenbaum*ék ebbe az intézkedés-
be nem nyugodtak bele és türelme-
lenül várták a polgári közigazgatás
bíráskodását, abban a reményben,
hogy a polgári bíróság megváltoztat-
ja majd a tábornok rendelkezését.
Legalább is annyiban, hogy 12.000
pengőt a várostól visszafél, mint 9
évre eső részt a 350.000 lei befizetett
összegekből, kártérítés címén.

A kihallgatott városvezetőségi és
egyéb tanuk azonban igazolták, hogy
a bérlők nem tartották be a szerző-
dés pontjait, ellentétben a felperes-
nek azzal a panaszával, hogy a bér-
letet jogos indok nélkül mondotta
fel a katonai közigazgatás.

A törvényszék ítéletet hirdetett és
kimondotta, hogy
a kártérítési kereset elutasítja,
mert bizonyítást nyert, hogy a
bérlők a szerződés pontjait nem tar-
tották be, tehát a szerződés értelmé-
ben kártérítésnek helye nincs.

Jöjjön a **KISPIPA** étterem szép fedett teraszu kerthelyiségébe ahol jó magyar konyha és hallgatja a rádióból is jól ismert **SZÉNÁSY GUSZTI** és cigányzenekara hangversenyét. **Polgári árak!** **Menü rendszer!** **Figyelmes kiszolgálás!**

Bihar vármegye alispánja.
10577/1941. szám

Hirdetmény

A román hadsereg által igénybe vett és visszaadott, ismeretlen tulajdonú, magánhasználatba munkára kiadott lovak f. évi június hó 13-án, Szalárd községhezánál, nyilvános árverésen el fognak adni. Az árverezők kötelesek az árverés előtt 100 azaz egyszáz pengőt bántpénzben letétbe helyezni.

Nagyvárad, 1941. június hó 7-én.
Olvashatatlan aláírás.

Nagy felhozatal volt a hétfői hetipiacon

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon nagy felhozatal volt, különösen az újdonságokat árulták nagy mennyiségben. Az utóbbi időjárás kedvező alakulása lehetővé tette, hogy a hetipiac a normális forgalmat vegye fel. Azonban a burgonyapótlás még mindig késedelmeskedik és ezt a hiányt rendkívül megérzi a vásárló közönség. Piaci árak a következők:

Zöldségfélék:

Nagy felhozatal. Fokhagyma kg. 1.20—1.80—2.00 P. Hordóskáposzta kg. 30 fillér. Bab faj szerint, kg. 68—74—84—96 fillér. Zöldség kg. 24—36 fillér. Cékla kg. 26—34 fillér.

Újdonságok:

Újdonság zöldfélék. Spenót kg. 40—70 fillér. Kerti sóska kg. 40—60 fillér. Galambbegy kg. 60—86 fillér. Spárga kg. 70—110 fillér. Pöszméte kg. 60—100 fillér. Új burgonya 30—50 fillér. Szegfűgomba kg. 140—160 fillér. Champion gomba kg. 160—220 P. Cukor borsó kg. 60—100 fillér. Hónaposretek csomónként 4—6—10 fillér. Zöldhagyma 8—12—14 fillér. Padlutyka kg. 4—6 fillér. Sóska, mezei, kg. 30—40 fillér. Petrezselyemzöld 4 fillér. Új zöldség 20—30—40 fillér. Fejes saláta darabonként 2—4—8 fillér. Karalábé drb. 5—7—10 fillér. Olasz káposzta 20—30 fil. Nyári káposzta 30—60 fillér. Karfiol drb. 50—70—90 fillér. Uborka drb. 40—50—70 fillér. Paprika drb. 20—40—50 fillér.

Gyümölcs piac:

Nagy felhozatal. Eper kg. 70—90—1.20 fillér. Szamóca literenként 60—80 fillér. Cseresznye kgr. 1.00—1.20—1.50 fillér. Alma kg. 1.00—1.70—2.00 P. Narancs kg. 1.60—2.00 P. Szilva, aszalt, kg. 2.30—2.70. P. Füge, préselt 2.30—2.60 P.

Baromfi piac:

Közepes felhozatal. Tyúk, páronként 8—12 P. Rántani való csirke páronként 3—6 P. Kacsá db. 4—9 P. Liba, párja 9—12

Tejpiac:

Tej, literenként 26—28 fillér, Tejfél literenként 1—30 P. Tehén túró kgr. 1.06 P. Maximált ár. Házi vaj 4 pengő. Tea vaj kgr. 5.33 P. Maximált ár. Juh túró kgr. 2—2.80 P. Juh sajt kgr. 2—2.80 P.

Zakar András

Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták

Ára füzve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

SPORT

Hatalmas küzdelem a kiesési zónában

Hétről-hétre izgalmasabb és változatosabb a küzdelem az NB I-ben. Főleg a kiesők között. A bajnokságot, illetve az eisőséget ugyanis már nem lehet elvitatni a Fraditól és a második helyet sem az Újpesttől. A harmadik helyért a Szeged és a Szolnok harcol. A középcsoport jelenleg az ötödik helynél kezdődik. Kiesés szempontjából ugyanis az a helyzet, hogy még a 8-ik helyezett Salgótarján is megiepetés érheti, ha a Gamma, Kispeszt és BSzKRT megnyeri hátralévő mérkőzéseit, illetve ha a Salgótarján elveszti azokat.

Jelenleg a táblázat így fest:

1. Ferencv.	24	21	2	1	107:40	44
2. Újpest	25	15	4	7	72:57	32
3. Szeged	24	12	4	8	50:45	28
4. Szolnok	24	11	5	8	50:41	27
5. WMFC	24	9	8	7	53:46	26
6. DiMÁV.	24	11	4	9	57:52	26
7. Elekt.	24	12	1	11	48:42	25
8. SalBTC	24	8	6	10	42:56	22
9. Gamma	24	9	2	13	47:52	20
10. Kispeszt	24	8	4	12	50:59	20
11. BSzKRT	24	8	3	13	44:56	19
12. Tokod	25	7	5	13	37:60	19
13. Törekvés	24	6	3	15	45:71	15
14. Haladás	24	5	5	14	35:60	15

Biztos kieső tehát csak kettő van.

a Törekvés és a Haladás. Ugy látszik azonban, hogy a Tokod sorsa is megvan pecsételve. A BSzKRT még megmenekülhet, de csak a Gamma és Elektromos legyőzése árán.

A hátralévő mérkőzésekből csinálhatunk egy kis számítást. Íme ezek a találkozók várnak még lejátszásra: (A *-gal jelölt ellenfelek pályaválasztók.)

Ferencváros: Szeged*, Gamma.

Újpest: SalBTC.

Szolnok: Tokod*, Kispeszt.

WMFC: Elektromos*, DiMÁVAG

DiMÁVAG: Törekvés, WMFC.

Szeged: Ferencváros, Haladás*.

Elektromos: WMFC, BSzKRT*.

Kispeszt: Haladás, Szolnok*.

SalBTC: Újpest*, Törekvés.

BSzKRT: Gamma, Elektromos*.

Tokod: Szolnok.

Gamma: BSzKRT, Ferencváros*

Haladás: Kispeszt*, Szeged.

Törekvés: DiMÁVAG, SalBTC*.

Rövid sporthírek

Debrecenből jelentik: (MTI) A DEAC atlétikai versenyén a nagyváradi Koppany 400 méteres gátfutásban győzött 61 mp. idővel.

SZÍNHÁZ

FÉLÉVRE FELFÜGGESZTETTÉK SZELECKZY ZITA SZÍNÉSI ÉS FILMMŰKÖDÉSÉT. Budapest, a Magyar Országos Tudósító jelentik: *Szeleckzy Zita ügyében a Színházeti Kamara hétfőn délben ülésezett. A művész nő színpadi és film működését félévre felfüggesztették. Az ülést nem jogerős.*

— **Kedden kezd meg előadásait Máramaroszigeten a Szigligeti Színház.** Nagyvárad. Saját tud. A Szigligeti színház együttese a hét végén befejezi nagyváradi előadásait s Bulla Elma vendégjátékával lezárul a szezon. A társulat egy része már pénteken elutazik Máramaroszigetre, ahol a jövő hét keddjén a Gyergyói bállal nyitja meg nyári szezonját a Szigligeti színház Máramaroszigeten nagy örömmel várják kitűnő színészeinket

A színházi iroda közleményei:

— **A Troyanoff balett csoport keddi esti előadására az érdeklődés óriási!** Az együttes produkciója tüneményes! **A műsora fővárosi! Kosztümjei pazarok! Mérsékelttel emelt helyárakkal!**

— **A bukaresti kaland — filléres helyárakkal.** Hétfőn, csütörtökön, pénteken este, szombaton délután 4 óra-kor a nagyszerű Bukaresti kaland zenés vígjáték lesz a színház műsorán a bemutatkozó előadás szereposztásában, filléres helyárakkal. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

— **Szerda este — filléres helyáru előadásban a Gyergyói bál** nagyoperett, míg csütörtökön délután 4 óra-kor szintén filléres helyáru előadásban a Dankó Pista nótafája újdonság lesz a színház műsorán. Helyárak

mindkét előadásra 30 fillértől 120 fillérig.

— **Visszajön Bulla Elma a budapesti színpadok ünnepelt művésznője.** Szombat este, vasárnap délután és vasárnap este Bulla Elma lesz ismét a színház vendége. Szombat és vasárnap este Egy asszony hazudik című bűnügyi drámában lép a közönség elé, míg vasárnap délután 4 óra-kor a nagyszerű 2000 pengős férfi vígjáték főszerepét játssza el ismét. Mindhárom előadásra a helyárak rendesek. Jegyek már kaphatók.

Heti műsor:

Kedd este 8 óra-kor: **A világhírű Troyanoff balett 16 tagú együttesének egyetlen vendégjátéka.** Fővárosi műsor. Mérsékelttel emelt helyárakkal.

Szerda este 8 óra-kor: **Gyergyói bál.** Filléres helyárakkal.

Csütörtök délután 4 óra-kor: **Dankó Pista nótafája.** Filléres helyárakkal.

Csütörtök este 8 óra-kor: **Bukaresti kaland.** Filléres helyárakkal.

Péntek este 8 óra-kor: **Bukaresti kaland.** Filléres helyárakkal.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képeretezés

Falburkoló üvegcsempék gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

APROHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér,
Alláskeresőknek 25 százalék engedmény

Lakás

KERESEK augusztus 1-re 3 vagy 4 szobás komfortos, lehetőleg kertes lakást az olasz részben. Ilyen házat megvételre is. Ajánlatokat Schlauch-tér 16. sz. alá kérek. 636

3 szobás összkomfortos lakás, lehetőleg azonnali beköltözésre kerestetik a Szent László-tér körzetében. Ajánlatok N. V. V. jelígre a kiadóhivatalba küldendők. 638

A Félix fürdőben a Tilda villában hónapos szobák nyaralásra kiadók. — Értekezni a villában. 618

Egy vagy kétszobás modern, összkomfortos lakás keresek központba közel. Ügynököt díjazok. Cimeket a kiadóba kérek. 612

Adás-vétel

Használt férfiruhát prima anyagból készült csak Molnárnál vehet. Bémer tér 1. udvarban. Ruhákért magas arat fizetek. 505

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órát, ákszert javítok. Gyenge István ékszerész, Rákóczi út 19. 634

Szántóföld 20 hold eladó. Értekezhetni 2—3 óra-kor Schwartz, Jókai Mór utca 2. 634

Kisállatok, kutyák, süldők, tyukok, csirkék, stb. etetésre kiválóan alkalmas dús fehérje tartalmu, naponta frissen főzött és darált hus, pacal és vérliszt kapható a Nagyváradi Husiparosok Szövetségénél, Vágóhid. Telefon 19—31. 637

Kertes magánház Rét utca közelében eladó. Érdeklődni Balassa tér 3. szám, ajtó 2. 604

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Különféle

Kiseb vendéglő Biharkeresztes járás székhellyel bíró nyközség közepén, kevés lakbérrel, berendezés értékéért, engedéllyel együtt, lelépés nélkül átadó. Érdeklődni Ladik Sándor, Mátyás király u. 52. 635

Hirdessen

a Magyar Lapokban

Szabó Ferenc okl. gyorsírástanító elköltözött Beothy Ödön utca 25. szám alá Kezdők, haladók és beszédírók képzését, gépirás- és helyesírás tanítást jutányosan vállal. 607

Kultura Középiskolai Magántanfolyam gyors, lelkiismeretes, eredményes. Budapest, Mester u. 4. IV—3. (Valaszbélyeg). 398

Állást nyee

Borügynököt, öskeresztényt keresek. Cimeket a magyar Lapok kiadóhivatalába kérem leadni. 633

Laparusításra rikkancok fix fizetéssel felvételnek. Jelentkezni a kiadóhivatalban. 587

Kiadótulajdonos:

SVENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő:

Dr. Paál Árpád

Felelős kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc

Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Sziglyi Dezső-utca 5. szám.